

U S T A W A

z dnia2016 r.

o zmianie ustawy o izbach rolniczych oraz niektórych innych ustaw

Art. 1. W ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1079¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 ust. 1 pkt 9 skreśla się;

2) w art. 23 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W wyborach do walnego zgromadzenia:

1) czynne prawo wyborcze (prawo wybierania) ma członek izby rolniczej;

2) bierne prawo wyborcze (prawo wybieralności) ma członek izby rolniczej, który od co najmniej 3 lat zamieszkuje na obszarze sołectwa, w którym kandyduje.”;

3) w art. 24:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Członkowie walnego zgromadzenia są wybierani spośród członków izby na szczeblach sołectwa, gminy i powiatu w głosowaniu tajnym”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Członkowie walnego zgromadzenia wybierani są według zasad:

1) w okręgu wyborczym obejmującym sołectwo, najpóźniej 40. dnia przed upływem kadencji walnego zgromadzenia, wybiera się jednego kandydata do wyborów gminnych, z tym że kandydatem może być tylko osoba zamieszkująca na terenie danego sołectwa,

2) w wyborach gminnych, które odbywają się najpóźniej 20. dnia przed upływem kadencji walnego zgromadzenia, kandydaci wybrani w sołectwach wybierają spośród siebie jednego członka rady powiatowej, w obecności co najmniej 2/3 liczby kandydatów przy czym:

a) kandydatów wybranych w sołectwach zawiadamia się pisemnie o wyborach gminnych najpóźniej na 7 dni przed dniem przeprowadzenia wyborów,

b) jeżeli w wyborach gminnych nie zostanie uzyskane wymagane w niniejszym punkcie kworum, ogłasza się kolejny termin wyborów gminnych, o którym

zawiadamia się kandydatów wybranych w sołectwach najpóźniej na 3 dni przed przeprowadzeniem tych wyborów,

c) w drugim terminie wyborów, o którym mowa w lit. b, kandydaci wybrani w sołectwach wybierają spośród siebie jednego członka rady powiatowej zwykłą większością głosów.

3) na pierwszym posiedzeniu, które odbywa się najpóźniej w dniu zakończenia kadencji walnego zgromadzenia, rada powiatowa izby wybiera spośród swoich członków zwykłą większością głosów, przewodniczącego oraz delegata na walne zgromadzenie i niezwłocznie zgłasza ich wybór ustępującemu zarządowi izby.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy w głosowaniu, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, największą liczbę głosów otrzymało dwóch lub więcej kandydatów, o pierwszeństwie rozstrzyga losowanie przeprowadzone przez radę powiatową izby.”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Przewodniczący oraz delegat, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, wchodzi w skład walnego zgromadzenia izby.”;

e) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Do czasu wyboru przewodniczącego, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, obradom posiedzenia przewodniczy najstarszy wiekiem członek rady powiatowej obecny na posiedzeniu.”;

4) art. 25 otrzymuje brzmienie:

„Art. 25. 1. Wybory do walnego zgromadzenia zarządza, w drodze uchwały, Krajowa Rada Izb Rolniczych najpóźniej na 70 dni przed upływem kadencji walnego zgromadzenia. Datę wyborów wyznacza się na dzień wolny od pracy przypadający w ciągu 50 dni przed upływem kadencji walnego zgromadzenia izby.

2. W uchwale, o której mowa w ust. 1, określa się terminarz wykonania poszczególnych czynności związanych z przeprowadzeniem wyborów. Terminarz dostarczany jest do izb rolniczych i sołtysów na 65 dni przed upływem kadencji walnego zgromadzenia.”;

5) w art. 26 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wybory do rady powiatowej izby przeprowadzają:

1) w obrębie sołectwa – sołtys i komisja sołecka, w liczbie 3 osób, powołana przez sołtysa spośród osób uprawnionych, o których mowa w art. 23,

2) w obrębie gminy – komisja gminna, w liczbie 3– 5 osób, powołana przez

- komisję powiatową spośród osób uprawnionych, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1,
- 3) w obrębie powiatu – komisje powiatowe, w liczbie 5-7 osób, powołane przez ustępujące walne zgromadzenie spośród osób uprawnionych, o których mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1.”;
- 6) w art. 27 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Zgłoszenie kandydatury wymaga poparcia co najmniej 10 mieszkańców danego sołectwa, posiadających czynne prawo wyborcze, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 1.”;
- 7) po art. 27 dodaje się art. 27a w brzmieniu:
- „Art. 27a. 1. Kampania wyborcza rozpoczyna się z dniem ogłoszenia uchwały, o której mowa w art. 25. ust. 1, i ulega zakończeniu na 24 godziny przed dniem głosowania.
2. Łączny koszt kampanii wyborczej kandydata nie może przekraczać minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2000 r. Nr 200, poz. 1679, z późn. zm.²⁾) obowiązującego w dniu poprzedzającym ogłoszenie uchwały, o której mowa w art. 25. ust. 1.
3. W dniu głosowania oraz na 24 godziny przed tym dniem zabronione jest prowadzenie agitacji wyborczej, w tym zwoływanie zgromadzeń, organizowanie pochodów i manifestacji, wygłaszanie przemówień oraz rozpowszechnianie materiałów wyborczych.
4. Zabroniona jest agitacja wyborcza w lokalu wyborczym oraz na terenie budynku, w którym ten lokal się znajduje.
5. Zabrania się kandydatom oraz wyborcom prowadzącym agitację wyborczą na rzecz kandydatów, organizowania loterii fantowych, innego rodzaju gier losowych oraz konkursów, w których wygranymi są nagrody pieniężne lub przedmioty o wartości wyższej niż wartość przedmiotów zwyczajowo używanych w celach reklamowych lub promocyjnych.
- ”

6. Zabrania się podawania oraz dostarczania, w ramach prowadzonej agitacji wyborczej, napojów alkoholowych nieodpłatnie lub po cenach sprzedaży netto możliwych do uzyskania, nie wyższych od cen nabycia lub kosztów wytworzenia.

8) w art. 28:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Głosowanie w wyborach do rady powiatowej izby przeprowadza się na obszarze okręgu wyborczego, który jest równocześnie obwodem głosowania.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Spis, o którym mowa w ust. 2, przekazywany jest sołtysom w siedzibie urzędu gminy najpóźniej 14 dni przed dniem wyborów.”;

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Spis, o którym mowa w ust. 2, udostępniany jest do wglądu w siedzibie urzędu gminy najpóźniej na 14 dni przed dniem wyborów. Każdy może wnieść zażalenie w sprawie nieprawidłowości spisu.”;

9) art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art.29. 1. Głosować można osobiście.

2. Głosowanie odbywa się w pomieszczeniu instytucji publicznej znajdującym się na terenie sołectwa lub sołectwa sąsiedniego, zwanym dalej „lokałem wyborczym”, przy czym w lokalu tym:

- 1) znajduje się urna do głosowania,
- 2) znajdują się pomieszczenia lub osłony zapewniające tajność głosowania.

3. Głosowanie trwa bez przerwy minimum 4 godziny, w ciągu jednego dnia, w godzinach od 8:00 do 21:00.

4. Sołtys podaje, w formie ogłoszenia, do wiadomości mieszkańców, najpóźniej na 7 dni przed dniem wyborów, informację o:

- 1) lokalu wyborczym, w którym zostaną przeprowadzone wybory,
- 2) dokładnym terminie (godzinach) głosowania.

5. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 4, sołtys umieszcza w najbardziej uczęszczanych przez mieszkańców sołectwa miejscach, tj. na gminnych tablicach informacyjnych, sklepach, przystankach oraz na lokalnych stronach i serwisach internetowych.

6. Gmina, na terenie której mają odbyć się wybory, ma obowiązek opublikować na stronie internetowej administrowanej przez Urząd Gminy ogłoszenie podane przez sołtysa.”;

10) art. 30. otrzymuje brzmienie:

„Art. 30. 1. Wyniki głosowania i wynik wyborów w okręgu wyborczym na poziomie sołectwa ustala sołtys i komisja sołecka, przy czym:

- 1) głosy liczone są niezwłocznie po zakończeniu głosowania, w lokalu wyborczym;
- 2) czynności okręgowej komisji wyborczej związane z ustalaniem wyników głosowania w okręgu wykonują wspólnie wszyscy obecni członkowie komisji sołeckiej i sołtys. Podczas ustalania wyników głosowania mogą być obecni kandydaci lub ich przedstawiciele;
- 3) czynności związane z ustalaniem wyników głosowania mogą być rejestrowane przez kandydata, bądź przedstawiciela kandydata z wykorzystaniem własnych urządzeń rejestrujących, przy czym:
 - a) materiały zawierające zarejestrowany przebieg czynności, o których mowa w pkt 2, mogą być udostępnione wyłącznie na potrzeby postępowania przed sądami i organami prokuratury,
 - b) udostępnianie materiałów zawierających zarejestrowany przebieg czynności, o których mowa w pkt 2, w celach innych niż określone w lit. a, podlega grzywnie od 1000 zł do 10.000 zł.

2. Wyniki głosowania i wyniki wyborów na poziomie gminnym ustala komisja gminna.

3. Mandat członka rady powiatowej uzyskuje kandydat, który otrzymał największą liczbę głosów. W przypadku gdy dwóch lub więcej kandydatów otrzymało równą liczbę głosów uprawniającą do uzyskania mandatu, o pierwszeństwie rozstrzyga losowanie przez komisję przeprowadzającą wybory.

4. Komisja wyborcza sporządza protokół z przeprowadzonego głosowania i wyborów w okręgu wyborczym, który przekazuje do odpowiedniej izby rolniczej szczebla wojewódzkiego, w terminie 3 dni od dnia przeprowadzenia wyborów.”;

11) w art. 31 ust. 1 skreśla się;

12) w art. 34:

a) w ust. 1 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:

„5) odwołania przez radę powiatową izby,”;

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a.Odwołanie członka walnego zgromadzenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, następuje na wniosek co najmniej 100 mieszkańców danego sołectwa, będących

członkami izby. Rada powiatowa w ciągu 30 dni przyjmuje bądź odrzuca wniosek większością głosów w obecności co najmniej 2/3 ogólnej liczby członków rady.”;

13) w art. 35:

a) ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) z odpisu w wysokości 1% od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego pobieranego na obszarze działania izby,”;

b) w ust. 1 pkt 6 skreśla się;

c) w ust. 1 dodaje się pkt 9 w brzmieniu:

„9) ze środków deklarowanych przez płatnika podatku rolnego w wysokości 1% obliczanych zgodnie z odrębnymi przepisami.”.

d) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wpływy z podatku rolnego stanowiące dochody izb określone w ust.1 pkt 1 i 9, gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych izb w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego.”;

e) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Dochody izb z odpisu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 9, przysługującego od wpływów gminy z tytułu zaległości podatkowych w podatku rolnym oraz odsetek za zwłokę od tych zaległości, gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych izb w najbliższym terminie, o którym mowa w ust. 2, przypadającym po dniu wpływu tych dochodów na rachunek bankowy gminy.”;

f) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wójt (burmistrz, prezydent miasta) przekazuje na wniosek zarządu izby kwartalne informacje o stanie i terminach realizacji dochodów izb, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 9.”;

g) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Jeżeli dochody, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 9, pobrane na rzecz izby rolniczej nie zostaną przekazane izbie rolniczej w terminie, przysługują jej odsetki ustawowe.”;

h) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku nie przekazania izbie rolniczej dochodów z tytułu odpisu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 9, przysługuje jej prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami ustawowymi.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. z 1982 r. Nr 32, poz. 217, z późn. zm.³) po art. 14a dodaje się art. 14b i 14c w brzmieniu:

„Art. 14b. 1. Podatnik podatku rolnego może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie społeczno-zawodowej organizacji rolników.

2. Otrzymane przez społeczno-zawodowe organizacje rolników środki finansowe pochodzące z 1% podatku rolnego mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności na rzecz rozwoju indywidualnych gospodarstw rolnych oraz wzrostu ich produkcji, zapewnienia opłacalności produkcji rolniczej i należytego wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

3. W przypadku wydatkowania przez społeczno-zawodowe organizacje rolników środków finansowych pochodzących z 1% podatku rolnego w sposób niezgodny z ust. 2, stwierdzonego w wyniku kontroli przeprowadzonej przez organ kontroli państwowej lub skarbowej, minister właściwy do spraw rolnictwa po zasięgnięciu opinii Krajowego Związku Rolników wydaje decyzję zobowiązującą społeczno-zawodową organizację rolników do zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków, określając kwotę podlegającą zwrotowi i termin, od którego nalicza się odsetki. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.

Art. 14c. 1. Wpływy z podatku rolnego stanowiące dochody społeczno-zawodowych organizacji rolników określone w art. 14b. ust.1 gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych społeczno-zawodowych organizacji rolników w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego.

2. Dochody społeczno-zawodowych organizacji rolników z odpisu, o którym mowa w art. 14b. ust. 1, przysługującego od wpływów gminy z tytułu zaległości podatkowych w podatku rolnym oraz odsetek za zwłokę od tych zaległości, gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych społeczno-zawodowych organizacji rolników w najbliższym terminie, o którym mowa w ust. 1, przypadającym po dniu wpływu tych dochodów na rachunek bankowy gminy.

3. Jeżeli dochody, o których mowa w art. 14b. ust. 1, pobrane na rzecz społeczno-zawodowej organizacji rolników nie zostaną jej przekazane w terminie, przysługują jej odsetki ustawowe.

4. W przypadku nieprzekazania społeczno-zawodowej organizacji rolników dochodów z tytułu odpisu, o którym mowa w art. 14b. ust. 1, przysługuje jej prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami ustawowymi.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. o związkach zawodowych rolników indywidualnych (Dz. U. Nr 20, poz. 106, z późn. zm.⁴) po art. 8a dodaje się art. 8b, 8c w brzmieniu:

„Art. 8b. 1. Podatnik podatku rolnego może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranego przez siebie związku zawodowego rolników indywidualnych.

2. Otrzymane przez związki zawodowe rolników indywidualnych środki finansowe pochodzące z 1% podatku rolnego mogą być wykorzystane wyłącznie na działalność na rzecz rozwoju gospodarczego oraz społecznego wsi i rolnictwa.

3. W przypadku wydatkowania przez związki zawodowe rolników indywidualnych środków finansowych pochodzących z 1% podatku rolnego w sposób niezgodny z ust. 2, stwierdzonego w wyniku kontroli, o której mowa w art. 8b. lub w wyniku kontroli, przez organ kontroli państwowej lub skarbowej, minister właściwy do spraw rolnictwa po zasięgnięciu opinii Krajowego Związku Rolników wydaje decyzję zobowiązującą związek zawodowy rolników indywidualnych do zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków, określając kwotę podlegającą zwrotowi i termin, od którego nalicza się odsetki. W zakresie nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – ordynacja podatkowa.

Art. 8c. 1. Wpływy z podatku rolnego stanowiące dochody związków zawodowych rolników indywidualnych określone w art. 8b. ust.1, gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych związków zawodowych rolników indywidualnych w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego.

2. Dochody związków zawodowych rolników indywidualnych z odpisu, o którym mowa w art. 8b. ust. 1, przysługującego od wpływów gminy z tytułu zaległości podatkowych w podatku rolnym oraz odsetek za zwłokę od tych zaległości, gminy odprowadzają na rachunki bankowe właściwych związków zawodowych rolników indywidualnych w najbliższym terminie, o którym mowa w ust. 1, przypadającym po dniu wpływu tych dochodów na rachunek bankowy gminy.

3. Jeżeli dochody, o których mowa w art. 8b. ust. 1, pobrane na rzecz związku zawodowego rolników indywidualnych nie zostaną mu przekazane w terminie, przysługują mu odsetki ustawowe.

4. W przypadku nieprzekazania związkowi zawodowemu rolników indywidualnych dochodów z tytułu odpisu, o którym mowa w art. 8b. ust. 1, przysługuje mu prawo dochodzenia należnego świadczenia wraz z odsetkami ustawowymi.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1381, z późn. zm.⁵) po art. 6c dodaje się art. 6d, 6e i 6f w brzmieniu:

„Art. 6d. Podatnik podatku rolnego może na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie izby rolniczej, o której mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1079, z późn. zm.), społeczno-zawodowej organizacji rolników, o których mowa w ustawie z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. z 1982 r. Nr 32 poz. 217, z późn. zm.) lub na rzecz wybranego przez siebie związku zawodowego rolników indywidualnych, o którym mowa w ustawie z dnia 7 kwietnia 1989 r. o związkach zawodowych rolników indywidualnych (Dz. U. Nr 20 poz. 106 z późn. zm.).

Art. 6e. Nadpłata wynikająca z korekty zeznania w podatku rolnym jest pomniejszona o kwotę odpowiadającą nadwyżce kwoty przekazanej na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 6d, zgodnie z wnioskiem podatnika, o którym mowa w odrębnych przepisach, ponad zaokrągloną do pełnych dziesiątek groszy w dół kwotę 1% podatku należnego wynikającego z korekty.

Art. 6f. Jeżeli podatnik podatku rolnego nie skorzysta z możliwości przekazania 1% podatku, o którym mowa w art. 6d, jest on przekazywany na rzecz właściwej izby rolniczej.”.

Art. 5. W 60 dni po wejściu w życie niniejszej ustawy Krajowa Rada Izb Rolniczych zarządza wybory do izb rolniczych.

Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

UZASADNIENIE

I. Cel i potrzeba regulacji

Projekt ustawy o zmianie ustawy o izbach rolniczych ma na celu wprowadzenie nowych zasad przeprowadzania wyborów do walnego zgromadzenia izby oraz wprowadzenie nowych zasad pozyskiwania środków finansowych na realizację ustawowych i statutowych zadań i celów izb rolniczych.

II. Aktualny stan

Obecnie w społeczeństwie istnieje mała świadomość na temat działalności Izb Rolnych. Oczwistą słabością Izb jest ich niska reprezentatywność dla ogółu osób czynnych zawodowo w rolnictwie, a przede wszystkim niska świadomość samego istnienia samorządu zawodowego, jego roli, zadań i przydatności dla społeczeństwa. Mamy więc do czynienia z mechanizmem zwrotnym – rolnicy nie są zainteresowani udziałem w pracach samorządu, o którym niewiele wiedzą i nie odczuwają realnego wpływu na jego funkcjonowanie. Organy Izb z kolei, nie są zainteresowane poszerzaniem swojej bazy, a wręcz przeciwnie, podtrzymują rozwiązania ułatwiające uzyskiwanie odpowiedniej pozycji przez poszczególnych członków organów statutowych nawet, gdy nie cieszą się oni znaczącym poparciem społecznym.

Proponowane zmiany w ustawie pozwolą uniknąć sytuacji, w których rolnicy nie mają świadomości, że to od nich zależy kto w kolejnej kadencji obejmie funkcję Prezesa Izby i inne stanowiska w Izbach Rolnych, która bardzo często było spowodowane brakiem wystarczających informacji na temat czasu i miejsca przeprowadzania wyborów do Izb. Świadomość społeczeństwa na temat zadań i celów działalności Izb jest znikoma. W obecnie funkcjonującym stanie prawnym, Prezes Wojewódzkiej Izby Rolniczej na terenie danej gminy cieszy się poparciem niewielkiej liczby osób. Proponowana zmiana przyczyni się do zwiększenia zainteresowania wyborami jak i działalnością Izb Rolnych. Pozwoli również uniknąć sytuacji upolitycznienia tych Izb, jak ma to miejsce obecnie przy zawieraniu różnego rodzaju „koalicji” i „spółdzielni” na poszczególnych szczeblach samorządu. Możliwość decydowania w zakresie prowadzenia działalności Izby reprezentującej interesy swoich

członków, pozwoli na wzrost wydajności w pracach samorządu, podniesienie świadomości członkostwa.

III. Proponowane zmiany i przewidywane skutki

1. Członkostwo w Izbie Rolniczej

Niniejszy projekt ustawy wprowadza jasne zasady członkostwa w izbach rolniczych, których dotychczas brakowało. Z jednej strony art. 3 ust. 3 niniejszej ustawy stanowi, iż członkami Izby Rolniczej są:

- osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku rolnego, w rozumieniu przepisów o podatku rolnym,
- osoby fizyczne i prawne, będące podatnikami podatku dochodowego z działów specjalnych produkcji rolnej, w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i podatku dochodowym od osób prawnych
- płacące podatek na terenie działania izby oraz członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych, mających siedzibę na terenie działania izby.

Art. 35 ust. 1 pkt. 1 stanowi, że dochody izb rolniczych pochodzą z odpisu od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego pobieranego na obszarze działania Izby. Z tych zapisów jasno wynika, że każda osoba spełniająca powyższe warunki jest członkiem tj. płaci składkę członkowską oraz posiada zarówno czynne jak i bierne prawo wyborcze w wyborach do Izby Rolniczej.

Proponowaną zmianą jest przekształcenie art. 12 ust. 1 pkt 9, który stanowi, iż do wyłącznej właściwości walnego zgromadzenia należy „podejmowanie uchwał w sprawie wysokości składki członkowskiej”. Podstawowym warunkiem członkostwa jest opłacenie w/w podatków, dlatego niezrozumiałym jest równoległe pobieranie od członków Izby dodatkowych składek członkowskich. Takie rozwiązanie prowadzi do powstawania niejasności w zakresie sposobów finansowania Izb Rolnych jak i zasad członkostwa w tych Izbach. Dalsze obowiązywanie powyższych przepisów w dotychczasowej formie jest nieuzasadnione. Niniejszy projekt ustawy eliminuje tego typu zapisy, jasno określając kto jest członkiem izby rolniczej i jakie ma w związku z tym prawa.

2. Zasady przeprowadzania wyborów do izby rolniczej

W ramach projektowanej ustawy proponowane są zmiany polegające na przeprowadzeniu wyborów kandydatów do izb rolniczych na poziomie sołectwa,

organizowanych przez sołtysa, który otrzymuje terminarz wyborów bezpośrednio od Krajowej Rady Izby Rolniczej. Zmiana ta pozwala na eliminację wszelkich manipulacji, przy informowaniu o terminie, miejscu i sposobie zgłaszania kandydatów oraz miejscu i terminie głosowania. Krajowa Rada Izb Rolniczych zostanie zobligowana do przekazania wszystkim sołtysom terminarzu wyborów w terminie 65 dni przed upływem kadencji walnego zgromadzenia. Wybory odbywać się będą nie później niż 40 dni przed upływem kadencji walnego zgromadzenia, w związku z tym sołtysi będą mieli realną możliwość poinformowania wszystkich mieszkańców sołectwa o terminie i miejscu wyborów, a także wystarczającą ilość czasu, aby zorganizować takie wybory. Członkowie izby będą mieli realne szanse na zgłoszenie swojej kandydatury bądź kandydatury innego członka. Wystarczy spełnić dwa warunki: być mieszkańcem danego sołectwa od min. 3 lat oraz zdobyć poparcie 10 mieszkańców sołectwa dla swojej kandydatury. W projekcie ustawy przewidziano również czas na przeprowadzenie kampanii wyborczej. W wyborach na szczeblu gminnym i powiatowym będą brać udział wyłącznie kandydaci wyznaczeni przez sołectwa. Umożliwienie wszystkim członkom Izby realnego wpływu na skład Izb Rolniczych spowoduje zwiększenie świadomości przynależności do tych Izb, a w związku z tym wzrośnie ich zainteresowanie udziałem w pracach samorządów. Natomiast jasne i klarowne zasady przeprowadzania wyborów wyeliminują możliwość manipulowania przy ich wyniku oraz w trakcie ich przeprowadzania.

3. Finansowanie Izb Rolniczych

Proponowane zmiany ograniczą finansowanie Izb Rolniczych z podatku rolnego z 2% do 1%, przy czym każdy płatnik podatku rolnego ma prawo przekazania dodatkowo 1% podatku rolnego między innymi na te Izby. Z jednej strony Izby rolnicze utracą 1% podatku rolnego z drugiej zaś będą miały możliwość 1% uzyskać od każdego ze swoich członków w zamian za rzetelną i uczciwą pracę na ich rzecz. Wprowadzenie zmian polegających na swobodnym rozdysponowaniu 1% podatku rolnego przyczyni się do tego, że płatnik będzie miał możliwość podejmowania decyzji komu go przeznaczy. Swobodne dysponowanie 1% zwiększy efektywność działań podejmowanych na rzecz rolnika przez Izby Rolne. Jeżeli rolnik mieszkający na terenie działania Izby będzie odczuwał przynależność do tej Izby, tzn. będzie miał świadomość, że jest jej faktycznym członkiem, że ma realny wpływ na skład i działanie Izby, to rolnik chętnie wesprze jej działania m.in. poprzez przekazanie 1% swojego podatku na rzecz tej Izby. W konsekwencji, to od działań Izby będzie zależało jaki procent

odpisu od uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego pobieranego na obszarze jej działania uzyska.

4. Możliwość przekazania 1 % podatku rolnego

Niniejszy projekt ustawy zakłada możliwość przekazania 1% podatku rolnego na wskazaną przez płatnika: organizację rolniczą, związek zawodowy rolników bądź izbę rolniczą. Jednocześnie jasno określa się możliwe przeznaczenie przekazanych środków. Możliwość uzyskania dodatkowych środków finansowania swojej działalności zmobilizuje w/w organizacje do faktycznego działania na rzecz indywidualnego rolnika. Każda z organizacji reprezentujących interesy rolników lub inaczej swoich członków, świadoma możliwości uzyskania dodatkowych środków będzie faktycznie reprezentować ich interesy. Głównym celem wprowadzenia tego przepisu jest oddanie oceny działań powyższych organizacji osobom najbardziej zainteresowanym efektem tych działań, czyli rolnikom.

Proponuje się, aby ustawa weszła w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

IV. Wpływ na sektor finansów publicznych

Projektowana ustawa nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych. Proponowane przepisy zakładają m.in. zmniejszenie finansowania izb rolniczych z podatku rolnego z 2% do 1% i wprowadzają możliwość przekazania 1% podatku rolnego na wskazaną przez płatnika organizację rolniczą, związek zawodowy, bądź izbę rolniczą. Jednocześnie projekt ustawy przewiduje, że w przypadku gdy płatnik podatku rolnego nie skorzysta z możliwości przekazania 1% podatku jest on przekazywany na rzecz właściwej izby rolniczej. Powyższe zmiany nie spowodują zatem zmniejszenia dochodów gmin z tytułu podatku rolnego.

V. Zgodność z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot projektowanej ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.